

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Z. F.**, zast. Mgr. Bc. Jakubem Šauerem, advokátem se sídlem Plovární 1, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2021, č. j. OAM-188/ZA-ZA11-ZA10-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 7. 2021, č. j. 60 Az 44/2021 - 18,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 7. 2021, č. j. 60 Az 44/2021 - 18, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“), odmítl v záhlaví uvedeným usnesením žalobu žalobkyně proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany. Podle krajského soudu totiž byla žaloba podána opožděně.

II. Kasační stížnost žalobkyně

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) svoji kasační stížnost opřela o § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. S kasační stížností spojila též návrh na přiznání odkladného účinku. Namítá, že krajský soud nesprávně posoudil okamžik podání žaloby. Stěžovatelce bylo doručeno rozhodnutí žalovaného dne 8. 7. 2021. Podle § 32 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), lze žalobu proti rozhodnutí

ministerstva ve věci mezinárodní ochrany podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí, tedy do 23. 7. 2021. Stěžovatelka odeslala žalobu dne 20. 7. 2021 žalovanému, který ji obdržel dne 20. 7. 2021, a následně ji dne 23. 7. 2021 prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb zaslal příslušnému krajskému soudu. Stěžovatelka připouští, že žalobu nesprávně adresovala žalovanému, nicméně ten ji v poslední den lhůty pro podání zaslal krajskému soudu. Lhůta tak dle stěžovatelky byla zachována a krajský soud pochybil, když žalobu odmítl pro opožděnost. Navíc měl krajský soud zohlednit, že žalobkyně není znalá českého jazyka, natož českého právního řádu.

[3] Žalovaný se ztotožňuje se závěry krajského soudu. Správní orgány nejsou zákonnými adresáty správních žalob, leda by tak stanovil zvláštní zákon. Účastníci řízení sice mohou podávat žaloby prostřednictvím správního orgánu, ovšem nejsou s tím spojeny patřičné důsledky v podobě zachování lhůty; tedy jako by žaloba byla podána přímo u soudu. K tomu odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2020, č. j. 9 Azs 327/2019 - 28, a navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[4] Kasační stížnost je přípustná i přijatelná. Stěžovatelka spatřuje přijatelnost kasační stížnosti v nesprávném posouzení včasnosti žaloby, namítá tedy, že krajský soud v jejím případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[5] Kasační stížnost je důvodná.

[6] Z napadeného usnesení a obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud ověřil, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovatelce doručeno dne 8. 7. 2021, stěžovatelka podala žalobu k poštovní přepravě dne 19. 7. 2021, avšak zaslala ji žalovanému. Žaloba byla žalovanému doručena dne 20. 7. 2021, ten ji dne 23. 7. 2021 předal k poštovní přepravě k doručení krajskému soudu, jemuž byla doručena dne 26. 7. 2021.

[7] Dle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze podat žalobu do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon jinou lhůtu. V daném případě je zvláštním zákonem zákon o azylu, který v § 32 odst. 1 stanoví, že lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Jelikož bylo rozhodnutí žalovaného doručeno žalobkyni dne 8. 7. 2021, uplynula lhůta k podání žaloby dne 23. 7. 2021.

[8] V dané věci je tedy třeba zabývat se otázkou, zda postup krajského soudu, který odmítl žalobu pro opožděnost, byl zákonný, jestliže stěžovatelka sice podala žalobu v zákonné lhůtě, avšak zaslala ji žalovanému namísto příslušnému soudu, který žalobu krajskému soudu postoupil prostřednictvím držitele poštovní licence v poslední den lhůty.

[9] Relevantní právní úpravu v dané věci představuje především § 40 odst. 4 s. ř. s., podle něhož je lhůta zachována tehdy, *bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence*. Komentářová literatura k výkladu tohoto ustanovení uvádí, že „podání by zásadně mělo být adresováno soudu, který

pokračování

disponuje pravomocí a věcnou i místní příslušností o tomto podání rozhodnout. Je-li však podáno u jiného soudu, existují určité mechanismy, které při dodržení zákonem stanovených podmínek umožňují, aby lhůta pro podání návrhu byla zachována [...] Pro zachování lhůty není nezbytné, aby podání odeslal přímo jeho autor. Pokud zákon určuje konkrétní soud, u kterého má být návrh podán (např. § 106 odst. 4 SŘS), a návrhovaatel jej přesto zašle jinému soudu, návrh bude možno považovat za včasný, jestliže jej nepřislušný soud před uplynutím lhůty odešle soudu příslušnému.“ (POTĚŠIL, L. a kol. Soudní řád správní. Komentář. 2014, Praha: Leges). Zmiňované „mechanismy“ umožňující zachování lhůty (viz např. § 7 odst. 5 a 6, § 72 odst. 3 s. ř. s.) se výslovně týkají podávání návrhů ve věci. Toto pravidlo ostatně potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu (viz usnesení ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 51/2007 - 55, č. 1790/2009 Sb. NSS, rozsudky ze dne 16. 7. 2008, č. j. 3 Ads 18/2008 - 48, ze dne 15. 8. 2008, č. j. 8 As 2/2008 - 112, případně ze dne 24. 9. 2008, č. j. 6 Ads 83/2008 - 41).

[10] Na posuzovaný případ lze analogicky vztáhnout i judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se situace doplňování kasační stížnosti prostřednictvím krajského soudu, který vydal napadené rozhodnutí. V usnesení ze dne 26. 3. 2014, č. j. 9 Afs 146/2013 - 24, Nejvyšší správní soud jednoznačně uzavřel, že je-li doplnění kasační stížnosti, k němuž byl stěžovatel vyzván dle § 106 odst. 3 s. ř. s., zasláno městskému či krajskému soudu, proti jehož rozhodnutí kasační stížnost směřuje a který je následně zaslal Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím držitele poštovní licence, je z hlediska posouzení včasnosti doplnění kasační stížnosti rozhodný den, kdy bylo doplnění kasační stížnosti předáno k poštovní přepravě ze strany městského či krajského soudu.

[11] Závěry uvedené v usnesení č. j. 9 Azs 327/2019 - 28, na které odkázal žalovaný, nelze na nyní posuzovanou věc vztáhnout, neboť v odkazovaném případě byla žaloba adresována a podána správnímu orgánu v poslední den lhůty, tedy k jejímu postoupení došlo již po lhůtě. V nynějším případě byla žaloba správním orgánem předána k poštovní přepravě v poslední den lhůty a soudu také následně došla. Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku dne 18. 10. 2012, č. j. 6 Ads 108/2012 - 32: „*V souladu s ustanovením § 32 s. ř. s. (...) návrh na zahájení řízení musí dojít ke správnímu soudu, tj. musí být ke správnímu soudu podán, aby bylo řízení o správní žalobě ve smyslu s. ř. s. vůbec zahájeno.*“ (zvýraznění provedl nyní NSS)

[12] V nynější věci, kdy lhůta k podání žaloby skončila dne 23. 7. 2021, bylo nerozhodné, že stěžovatelka předala žalobu k poštovní přepravě dne 19. 7. 2021, jelikož ji adresovala žalovanému, nikoli krajskému soudu, ačkoliv jej uvedla v žalobě. Pro posouzení včasnosti podání žaloby je podstatné, kdy ji žalovaný předal k poštovní přepravě tak, aby byla doručena příslušnému krajskému soudu. K tomuto předání k poštovní přepravě došlo dne 23. 7. 2021, tedy v poslední den lhůty. Žaloba tak byla podána včas a krajský soud pochybil, když ji odmítl pro opožděnost.

[13] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, jelikož rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného prodlení po provedení nezbytných procesních úkonů. Odkladný účinek vyvolává účinky jen do skončení řízení před soudem. Rozhodovat o odkladném účinku skončením řízení o kasační stížnosti ztrácí smysl.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Pro uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a proto usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu